

Сучасний світовий досвід свідчить, що застосування принципів краудфінансінгу (краудінвестингу) може бути таким джерелом і здатне змінювати свідомість населення швидко й докорінно саме через можливість отримувати певну фінансову вигоду від участі в публічно-приватному партнерстві.

Поки що застосуванню краудінвестингу не приділяють достатньої уваги, але децентралізація управління на місцях, розвиток громад, особливо в промислових регіонах, що мають монопродуктову спеціалізацію, здатні вивести це джерело фінансування в дієвий чинник публічно-приватного партнерства. Доцільно відмітити, що відмінною рисою краудінвестингу є інвестиції, які залучаються невеликими сумами за спрощеною процедурою, тобто він має істотні переваги для інвестування інноваційного розвитку старопромислових регіонів, оскільки знімає ряд певних обмежень традиційних способів фінансування.

Тобто розробка й реалізація відповідної концепції інноваційного розвитку старопромислового регіону на засадах публічно-приватного партнерства із залученням всіх верств населення буде сприяти покращанню якості їх життя та досягненню сталого розвитку регіону в цілому.

Крикавський Є.В., Леонова С.В.
Національний університет «Львівська політехніка»

ТЕЛЕПРАЦЯ: ІДЕНТИФІКАЦІЯ ТА ПЕРЕВАГИ ВИКОРИСТАННЯ

Глобалізація та інформатизація суспільства, а також викликана ними флексибілізація та дестандартизація сьогодні стають причиною трансформаційних процесів у сфері класичної зайнятості, що призводить до появи нових форм зайнятості, змін у соціально-трудових відносинах, появи «дистанційних відносин» між працедавцем та працівником. Такий спосіб співпраці отримав назву телеробота (телепраця) [3].

Аналізуючи безліч визначень телероботи можна дійти до висновку, що телеробота як форма зайнятості певною мірою відрізняється від звичайної зайнятості, яка зазвичай характеризується трьома властивостями. Перш за все, телепраця означає, що працівник виконує роботу за межами офісу, філії компанії, дистанційно від роботодавця. Таким чином, працівник виконує свої обов'язки вдома, у клієнта або в дорозі. По-друге, працівник залишається в контакті з начальством і колегами, використовуючи сучасне обладнання та телеінформаційні системи (наприклад, телефон, електронну пошту, засоби обміну миттєвими повідомленнями Viber, VPN, Skype, відеоконференції). Вищезазначені засоби комунікації застосовуються у ході виконання завдань, для вибору інструментів, передачі чи подання результатів роботи.

Отже, головна особливість телероботи полягає у тому, що працівники можуть виконувати свої трудові обов'язки на відстані від офісу, у зручний для них час, використовуючи при цьому передові комп'ютерні та телекомунікаційні технології, а потім здійснювати електронну передачу результатів своєї роботи в офіс. Дистанційна робота втрачає характерні ознаки трудових правовідносин: працівник не перебуває під безпосереднім контролем роботодавця, тому й питання трудової дисципліни, охорони праці з боку роботодавця і взаємної відповідальності сторін виявляються під питанням.

В Україні телеробота ще поки не набула офіційного статусу та суспільного визнання, але в європейських країнах темпи її розповсюдження є дуже високими – частка потенційно дистанційно зайнятих працівників складає від 10 % до 22 % загальної кількості працюючих [1, с.6]. В сучасних економічних умовах використання телепраці є актуальним, тому що цей вид праці дозволяє підвищувати рівень якості товарів та послуг через підвищення продуктивності. Телеробота також сприяє

підвищенню рівня задоволеності робітників власним робочим місцем та найширшій реалізації соціально-особистісних потреб.

Найпоширенішими професіями, представники яких використовують саме телероботу, є: веб-дизайнер – розробка дизайну сайтів, макетів сторінок, рекламних банерів, оголошень, логотипів; банермайстер – дизайн та розвиток сайту, його просування; веб-розробник – розробка нових програм та сайтів, керівництво групою програмістів; контент-редактор – наповнення корпоративних сайтів, порталів, постійне оновлення інформації; форекс-трейдер – гра на курсі валют за допомогою системи «Форекс» (Forex), віртуальне управління фінансами в режимі реального часу, здійснення миттєвих операцій. Віддаленими працівниками також можуть бути програмісти, дизайнери, ріелтери, редактори, мультіплікатори, ілюстратори, фахівці обробки баз даних і програмісти, проектувальники, інженери, маркетингові фахівці, медичні фахівці, журналісти, аналітики, автори текстів, коректори, рецензенти, координатори проєктів, торгові представники та інші [2].

Широкого розповсюдження віртуальна робота отримала в таких сферах діяльності, як журналістика, консалтинг, програмування [3].

Американські науковці В. Хувз, В. Б. Корт та С. Робінсон у своєму дослідженні дійшли висновку, що темпи розповсюдження телепраці залежать від мотивації трьох видів юридичних осіб: органів самоврядування, працівників та працедавців [4, с.15]. У табл. 1 наведено основні переваги, що виступають мотивуючими чинниками використання телероботи для кожного із цих видів.

Таблиця 1

Переваги використання телепраці для юридичних осіб різного роду

Суб'єкти господарювання	Переваги використання телепраці
Органи самоврядування	<ul style="list-style-type: none"> - скорочення безробіття в місті чи регіоні, в тому числі збільшення зайнятості жінок, людей похилого віку та людей з обмеженими можливостями; - обмеження транспортного колапсу, включаючи викиди в атмосферу та зниження шуму під час поїздок на роботу та додому; - підвищення безпеки дорожнього руху (зменшення кількості транспортних засобів)
Працівники	<ul style="list-style-type: none"> - можливість фінансових заощаджень (зниження витрат на переїзд на роботу і назад); - мінімізація незручностей, пов'язаних з приїздом на роботу (нездужання, матеріальні витрати працівника, час, витрачений на проїзд) - більша свобода у виконанні службових обов'язків (управління робочим графіком, підбір місця реалізації завдань); - можливість кращого узгодження трудових та сімейних обов'язків; - можливість проживання за межами центру міста (економія коштів на придбання квартири чи будинку)
Роботодавці	<ul style="list-style-type: none"> - обмеження витрат на утримання офісу (оренда, меблі, світло, вода, опалення, захист об'єктів та ін.); - можливість наймати необхідних спеціалістів або фахівців з віддалених місць

Таким чином, дослідження міжнародного досвіду ефективного використання телепраці та впровадження результатів досліджень на вітчизняному ринку праці сприятиме не лише його розширенню, але й забезпечить баланс попиту та пропозиції,

дозволить українській робочій силі стати мобільнішою, забезпечить працевлаштування чи додатковий дохід населенню рівномірно по території всієї країни.

1. Моторна І. Дистанційна зайнятість в умовах глобалізації економіки та соціально-економічні вигоди від її використання / І. Моторна // Україна:аспекти праці. – 2008. – № 3. – С. 6-12. 2. Волкова О. В. Телеробота та фактори її впливу на розвиток соціально-економічних систем глобального, макро-, мезо-, мікро- та індивідуального рівня / О. В. Волкова // Формування ринкових відносин в Україні. – 2008. – № 3. – С. 48-51. 3. *Telework and Telecommuting: Common Terms and Definitions* [Електронний ресурс]. – Режим доступу :<http://www.eto.org.uk/faq/faq02.htm#telecommuting>. 4. Ciechomski W., *Telepraca jako elastyczna forma zatrudnienia*, [w:] red. J. Kowalewski, *Telepraca w sektorze małych i średnich przedsiębiorstw*, str.12-33, Wyższa Szkoła Marketingu i Zarządzania w Lesznie, 2007 Leszno.

Кузьмін О.Є., Жежуха В.Й.

Національний університет «Львівська політехніка»

РЕІНЖИНІРИНГ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ НА ПІДПРИЄМСТВАХ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ В УКРАЇНІ

Реалії сьогодення неминуче зумовлюють необхідність змін більших чи менших масштабів щодо використання інструментів управління, модернізації виробничих процесів, удосконалення асортименту та номенклатури продукції, підвищення якості та конкурентоспроможності продукції тощо. Водночас, вивчення вітчизняної теорії і практики дає змогу зробити висновок про те, що ці зміни повинні мати більшою мірою радикальний характер, що і передбачається реінжинірингом як управлінською технологією.

Ретельне діагностування систем управління вітчизняних підприємств дає змогу зробити висновок про те, що реінжиніринг бізнес-процесів у вітчизняному бізнесі повинен бути спрямованим перш за все на кардинальну зміну стратегічного бачення розвитку, на удосконалення внутрішніх управлінських процесів, на підвищення якості методів управління, на забезпечення дієвості HR-менеджменту, на впровадження шляхів підвищення конкурентоспроможності як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринках, а також на вдосконалення різноманітного забезпечення виробничо-господарської діяльності (інформаційного, методичного, фінансового, кадрового, інвестиційного тощо).

Очевидно, що будь-які заходи в межах процесів реінжинірингу вимагають необхідності поглибленого вивчення потреб клієнтів, діагностування стану та динаміки внутрішніх бізнес-процесів, прогнозування подальшої поведінки суб'єктів ринку, установлення наявних обмежень, ідентифікування можливостей тощо. Якщо ще донедавна реінжиніринг бізнес-процесів на підприємствах в Україні застосовувався у галузях, що динамічно розвивались, то зараз в умовах посилення євроінтеграційних процесів ситуація змінюється докорінно: реінжиніринг потрібний і в галузях, темпи розвитку яких є навіть невисокими. Проблема ускладнюється тим, що реінжиніринг бізнес-процесів на підприємствах України в силу певних обставин має бути спрямованим більшою мірою не на вдосконалення чи модернізацію цих процесів, а на побудову кардинально нових. Це вимагає активного залучення у ці процесі керівників усіх рівнів управління, а також безпосередньо власників та ТОП-менеджерів.

Як свідчить вивчення теорії і практики, реінжиніринг дає змогу підприємству досягти синергійного ефекту, водночас вимагає наявності висококваліфікованих працівників чи залучених консультантів, достатнього фінансового забезпечення, знання і